

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Save the Children

REZULTATI I ANALIZA ANKETA ZA NASTAVNIKE

OBRAZOVANJE U AKCIJI
EDUCATION IN ACTION

Projekt opšteg obrazovanja u Bosni i Hercegovini (TABLA) započeo je 24. septembra 2019. i trajat će do 23. septembra 2023. godine. TABLA ima za cilj unaprijediti sposobnosti kritičkog razmišljanja učenika te ostvariti poboljšanje njihovog akademskog uspjeha u egzaktnim naukama.

Kako bi pripremili učenike i nastavnike za izazove 21. stoljeća, Save the Children (SC), u partnerstvu sa Fondacijom Obrazovanje u akciji (FEiA), Zavodom Republike Slovenije za Šolstvo (ZRSŠ) i Mrežom za izgradnju mira (MzIM), koristit će sveobuhvatan i inovativan pristup poboljšanju ishoda učenja u predmetima egzaktnih nauka, tehnologije, inženjerstva, umjetnosti i matematike (STEAM) kroz izgradnju kapaciteta nastavnika, unaprjeđenje standarda za inicijalno obrazovanje i stručno usavršavanje nastavnika, poboljšanje okruženja za učenje i podsticanje reformskog dijaloga i zagovaranja, u svrhu povećanja efikasnosti obrazovnog sistema u Bosni i Hercegovini (BiH). Tokom pandemije COVID-19, projekat je pružio podršku nastavnicima da koriste online i kombinovano (kombinacija online i rada u učionici) učenje te omogućio aktivnosti usmjerene ka očuvanju mentalnog zdravlja i psihosocijalne podrške (MHPSS). Osim toga, TABLA će osigurati da učenici i nastavnici kojima su najpotrebniji računari, hardver i pristup internetu posjeduju ove osnovne alate za podučavanje i učenje.

Aktivnosti projekta TABLA će biti usmjerene na vlasti na državnom nivou, te kantonalna ministarstva obrazovanja (MO) i pedagoške institucije u tri geografska područja, a to su Kanton Sarajevo (KS) i Hercegovačko-neretvanski kanton (HNK) u Federaciji BiH (FBiH) te Republika Srpska (RS), a u kontekstu jačanja kapaciteta i podršku u provođenju reformi obrazovanja.

Reforme u obrazovanju koje podržava TABLA projekat imaju za cilj transformisati inicijalno obrazovanje i stručno usavršavanje nastavnika kroz integraciju STEAM-a, PPDM-a (pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje) i zajedničkog jezgra nastavnih planova i programa (ZJNPP) zasnovanog na ishodima učenja. Aktivnosti TABLA projekta su posvećene jačanju sposobnosti edukatora da podstiču učenike na **4K** (kritičko razmišljanje, kreativnost, komunikacija i kolaboracija/saradnja) i primjenu **STEAM** znanja i vještina kako bi dosegli svoj puni potencijal i pozitivno uticali na društveni i ekonomski razvoj zemlje.

Sve četiri komponente TABLA projekta provode se u saradnji sa obrazovnim vlastima Kantona Sarajevo, Hercegovačko-neretvanskog kantona i Republike Srpske, a uključuju:

- 1. Inicijalno obrazovanje nastavnika:** TABLA pruža podršku odabranim nastavničkim fakultetima kako bi povećali standarde u inicijalnom obrazovanju nastavnika i uključili vještine kritičkog razmišljanja i primijenjenih znanja u STEAM predmetima.
- 2. Stručno usavršavanje nastavnika:** TABLA pruža podršku ministarstvima obrazovanja u Kantonu Sarajevo, Hercegovačko-neretvanskom kantonu i Republici Srpskoj da institucionaliziraju visokokvalitetno stručno usavršavanje i profesionalni razvoj nastavnika u okviru svojih obrazovnih sistema.
- 3. Stvaranje stimulativnog okruženja za učenje i rad:** TABLA poboljšava okruženje za učenje u odabranim školama pružajući fizičke alate i opremu neophodnu za primijenjeno učenje u STEAM predmetima.
- 4. Poticanje dijaloga o reformama u obrazovanju:** TABLA promovira dijalog o reformama obrazovanja sa relevantnim interesnim stranama kao odgovor na rezultate Bosne i Hercegovine u Programu za međunarodno ocjenjivanje učenika (PISA) iz 2018., svjetskoj studiji o učeničkim postignućima iz matematike, prirodnih nauka i čitanja, te međunarodnog istraživanja Trendova u znanju matematike i prirodnih nauka (TIMSS) iz 2019, pokazatelju međunarodnih trendova u matematici i naučnim dostignućima.

Save the Children vjeruje da svako dijete zaslužuje budućnost. U zemljama sjeverozapadnog Balkana radimo svaki dan kako bismo za djecu osigurali zdrav početak života, priliku za učenje i zaštitu od nasilja. Kada se pojave krize i kada su djeca najranjivija, mi smo uvijek među prvima koji dođu pomoći i među posljednjima koji odlaze. Mi osiguravamo da se odgovori na specifične potrebe djece i da se njihov glas čuje. Postižemo dugotrajne rezultate za milione djece, uključujući onu djecu do koje je najteže doći. Dajemo sve od sebe za djecu – svaki dan i u vrijeme kriza – transformišući njihove živote i budućnost koja je pred nama.

© Save the Children 2022

Izdavač:

Save the Children

Projekat:

Projekt opšteg obrazovanja (TABLA)

Voditeljica projekta:

Jill Jarvi

Autori:

Prof. dr. Emeritus Lamija Tanović

Prof. dr. Dragan Matić

Prof. dr. Emina Dedić Bukvić

Prof. dr. Alma Pabrić

Doc. dr. Amela Medar

Prof. dr. Luciana Boban

Mr. Sci. Mirela Šuman

Doc. dr. Ines Nuić

Priredivači:

Prof. dr. Emeritus Lamija Tanović

Fatima Smajlović

Samir Arnautović

Lektura:

Indira Buljubašić

Dizajn naslovnice:

Ferida Abdagić

Dizajn i tehnička priprema:

ART&ART by MPD

Štampa

Amos Graf

Ova publikacija je omogućena uz velikodušnu podršku američkog naroda putem Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Sadržaj ove publikacije je odgovornost Save the Children i ne odražava nužno stavove USAID-a ili vlade Sjedinjenih Američkih Država.

Ova publikacija je nastala u sklopu Projekta opšteg obrazovanja (TABLA), podržanog od strane USAID-a koji implementira Save the Children u partnerstvu sa Fondacijom Obrazovanje u akciji (FEiA).

Sva prava su zadržana. Sadržaj ove publikacije se može slobodno koristiti ili kopirati u nekomercijalne svrhe, uz obavezno navođenje izvora.

ISBN 978-9926-462-37-6

CIP zapis dostupan u COBISS sistemu Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH pod ID brojem 47561478

SADRŽAJ

7	UVOD
8	UPITNIK ZA NASTAVNIKE
8	PITANJE 1. Upišite grad u kojem ste završili studij.
8	PITANJE 2. Upišite mjesto u kojem radite.
9	PITANJE 3. Koje od dole pobrojanih nastavničkih kompetencija ste stekli u dovoljnoj mjeri u toku studija?
9	PITANJE 4. Koji su Vam predmeti, kojima se grade nastavničke kompetencije, tokom Vašeg studija za nastavnika najviše pomogli u Vašoj nastavničkoj praksi?
10	PITANJE 5. U kojim predmetima, kojima se grade nastavničke kompetencije, ste imali puno sadržaja koji su vam malo koristili za Vaše nastavničko zanimanje u učionici?
10	PITANJE 6. Koje od dole pobrojanih nastavničkih kompetencijama NISTE stekli u dovoljnoj mjeri u toku studija?
11	PITANJE 7. Da li ste se tokom vašeg osnovnog studija imali priliku upoznati sa didaktičko-metodičkim postupcima u podučavanju djece sa poteškoćama u razvoju?
11	PITANJE 8. Da li ste tokom osnovnog studija imali priliku upoznati se sa didaktičko-metodičkim postupcima u podučavanju nadarenih učenika?
12	PITANJE 9. Da li ste tokom osnovnog studija stekli temeljna znanja o praćenju i vrednovanju učeničkih postignuća?
12	PITANJE 10. Da li ste tokom osnovnog studija stekli temeljna znanja o mogućnostima razvoja partnerstva porodice, lokalne zajednice i škole kroz odgojno-obrazovni proces vašeg predmeta?
13	PITANJE 11. Ako ste nastavnik jednog predmeta (ili jedne grupe predmeta), procijenite da li ste i u kojoj mjeri u toku studija obrađivali poveznice između vašeg predmeta i drugih predmeta?
13	PITANJE 12. Da li smatrate da ste u okviru studija stekli međupersonalne, refleksivne i vještine istraživanja?
14	PITANJE 13. Da li ste u toku studija imali mogućnost da steknete i unaprijedite komunikacione i prezentacione vještine?
14	PITANJE 14. Koliki je optimalan broj časova koje bi student nastavničkog smjera trebao provesti u učionici, slušajući drugog nastavnika (mentora), u okviru metodičke prakse?

- 14 **PITANJE 15.** Koliki je optimalan broj časova koje bi student nastavničkog smjera trebao provesti u učionici, držeći čas, u okviru metodičke prakse?
- 15 **PITANJE 16.** Da li ste se tokom osnovnog studija imali priliku upoznati sa aplikativnim stranama/mogućnostima izučavanih predmeta, kako u svakodnevnom životu, tako i u različitim sektorima ekonomije?
- 15 **PITANJE 17.** Da li ste kroz vaš osnovni studij imali priliku sticati znanja, sposobnosti i vještine kako da kod učenika razvijate ključne kompetencije za 21. vijek (KC21)?
- 16 **PITANJE 18.** Koji je najveći izazov nastavnika u učionici (odaberite najviše tri odgovora za koje smatrate da su najvažniji)?
- 16 **PITANJE 19.** Da li ste tokom dodiplomskog studija upoznati sa standardom zanimanja nastavničke profesije i očekivanjima od vas kao budućih nastavnika?
- 17 **PITANJE 20.** Grupa predmeta za sticanje nastavničkih kompetencija sadržavala je zajedničku jezgru za sva nastavnička zanimanja i ključne komponente u obrazovanju nastavnika.
- 17 **PITANJE 21.** Tokom dodiplomskog studija kroz grupu predmeta za sticanje nastavničkih kompetencija praktično su nam predstavljeni načini praćenja i vrednovanja postignuća učenika.
- 18 **PITANJE 22.** Nakon završenog studija imam mogućnost redovnog učestvovanja i praćenja programa stručnog usavršavanja, utemeljenih na analizi potreba, reformskim zahtjevima, analizi postignuća u obrazovanju, itd.

UVOD

Jedna od planiranih aktivnosti projekta TABLA – Aktivnosti općeg obrazovanja u BiH, odnosno njegovog prvog dijela Inicijalno obrazovanje nastavnika (Pre-service teacher training), je i anketiranje nastavnika u osnovnim i srednjim školama, kako bi se dobila povratna informacija o znanjima i kompetencijama koje su stekli tijekom inicijalnog obrazovanja, ali i o njihovim stavovima o važnosti, ulozi i uspješnosti realizacije nastavnog procesa iz predmeta koji su vezani za nastavničke kompetencije. U anketu su uključeni nastavnici iz Kantona Sarajevo, Hercegovačko-neretvanskog kantona i Republike Srpske.

U ovom dokumentu predstavljena su pojedinačna pitanja ankete i rezultati odgovora ispitanika, s kratkim osvrtom na prezentirani rezultat.

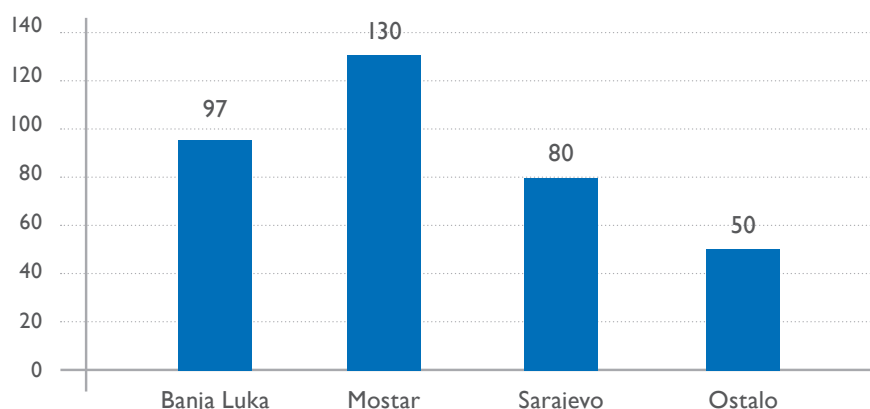
UPITNIK ZA NASTAVNIKE

Upitnik sadrži ukupno 22 pitanja. Prva dva pitanja su vezana za informaciju u kom gradu je ispitanik završio studij, odnosno u kom gradu je zaposlen kao nastavnik.

Ukupan broj ispitanika u anketi je 357. U nastavku je prikazana statistika vezana za svako pojedinačno pitanje.

PITANJE 1.

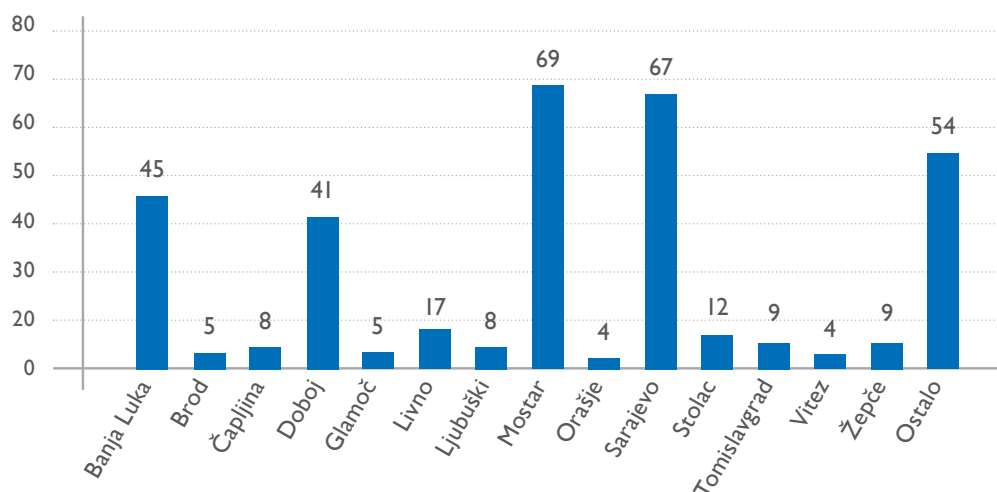
Upišite grad u kojem ste završili studij.

Na grafikonu se jasno vidi da je većina ispitanika završila studij u Banjoj Luci (97), Mostaru (130) i Sarajevu (80). Od ostalih gradova, sa barem četiri odgovora, navedeni su: Bijeljina (5), Novi Sad (4), Split (6), Tuzla (8) i Zagreb (5). Treba napomenuti da je nekoliko ispitanika upisalo dva grada u kom su studirali, ali broj takvih odgovora nije statistički značajan.

PITANJE 2.

Upišite mjesto u kojem radite.

Kako je na grafikonu i vidljivo, najviše ispitanika dolazi iz četiri grada: Banje Luke (45), Doboja (41), Mostara (69) i Sarajeva (67). U grupi ostalih gradova su svi gradovi u kojima rade tri i manje ispitanika. Nekoliko ispitanika je navelo da radi u više mjesta (gradova), ali broj takvih odgovora nije statistički značajan.

PITANJE 3.

Koje od dole pobrojanih nastavničkih kompetencija ste stekli u dovoljnoj mjeri u toku studija?

KOMPETENCIJA	BROJ ODGOVORA	PROCENAT
Kompetencije za nastavnu oblast, predmet i metodiku nastave	314	87.96%
Kompetencije za podučavanje i učenje	238	66.67%
Kompetencije za vrednovanje i ocjenjivanje	174	48.74%
Kompetencije za podršku razvoja ličnosti učenika	143	40.06%
Kompetencije za komunikaciju i saradnju	189	52.94%
Kompetencije same ličnosti (poznavanje stranih jezika, digitalna pismenost, opća kultura i informisanost, kreativnost i sl.)	159	44.54%
Ostali odgovori	14	3.92%

Iz navedene tabele može se zaključiti da je većina ispitanika procijenila da je u toku studija u dovoljnoj mjeri stekla kompetencije za nastavnu oblast, predmet i metodiku nastave (87.96%) i kompetencije za podučavanje i učenje (66.67%). Tek oko polovine ispitanika smatra da je u dovoljnoj mjeri steklo ostale navedene kompetencije.

PITANJE 4.

Koji su Vam predmeti, kojima se grade nastavničke kompetencije, tokom Vašeg studija za nastavnika najviše pomogli u Vašoj nastavničkoj praksi?

PREDMET	BROJ ODGOVORA	PROCENAT
Psihologija	183	51.26%
Pedagogija	203	56.86%
Didaktika	156	43.70%
Metodika	308	86.27%
Ostalo	23	6.44%

Iz navedene tabele se može zaključiti da je većini ispitanika predmet *Metodika* najviše pomogao u nastavničkoj praksi, dok tek oko polovine ispitanika isto smatra i za ostale predmete.

PITANJE 5.

U kojim predmetima, kojima se grade nastavničke kompetencije, ste imali puno sadržaja koji su vam malo koristili za Vaše nastavničko zanimanje u učionici?

PREDMET	BROJ ODGOVORA	PROCENAT
Psihologija	136	38.10%
Pedagogija	115	32.21%
Didaktika	135	37.82%
Metodika	92	25.77%
Ostalo	43	12.04%

Iz tabele se može zaključiti kako nešto manje od 40% ispitanika smatra da su im predmeti Psihologija i Didaktika malo koristili za nastavničko zanimanje u učionici. Oko 32% ispitanika smatra da sadržaji iz predmeta Pedagogija ne koriste nastavničkom zanimanju, dok oko 25% ispitanika smatra da ni sadržaji predmeta Metodika nisu dovoljno koristili njihovoj nastavničkoj praksi.

PITANJE 6.

Koje od dole pobrojanih nastavničkih kompetencijama NISTE stekli u dovoljnoj mjeri u toku studija?

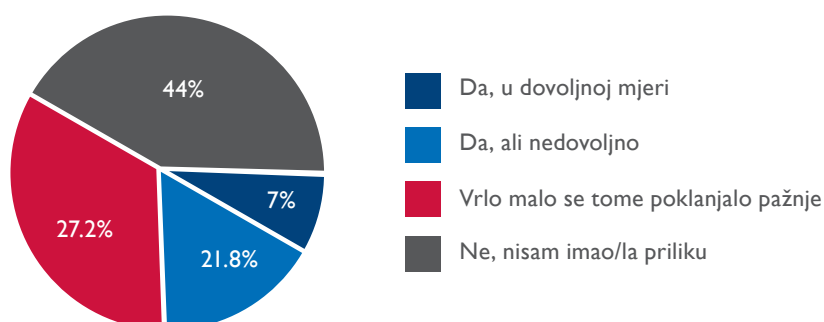
KOMPETENCIJA	BROJ ODGOVORA	PROCENAT
Kompetencije za nastavnu oblast, predmet i metodiku nastave	22	6.16%
Kompetencije za podučavanje i učenje	56	15.69%
Kompetencije za vrednovanje i ocjenjivanje	165	46.22%
Kompetencije za podršku razvoja ličnosti učenika	147	41.18%
Kompetencije za komunikaciju i saradnju	80	22.41%
Kompetencije same ličnosti (poznavanje stranih jezika, digitalna pismenost, opća kultura i informisanost, kreativnost i sl.)	136	38.10%
Ostalo	25	7.00%

Odgovori na ovo pitanje pokazuju da vrlo mali broj ispitanika smatra da nije u dovoljnoj mjeri stekao kompetencije za nastavnu oblast, predmet i metodiku nastave (svega 6%), što je u skladu sa odgovorima na treće pitanje (oko 87% ispitanika smatra da jeste steklo ove kompetencije).

Dalje, značajan broj ispitanika smatra da nije u dovoljnoj mjeri stekao *kompetencije za vrednovanje i ocjenjivanje* (46%), *kompetencije za podršku razvoja ličnosti učenika* (41%) i *kompetencije same ličnosti (poznavanje stranih jezika, digitalna pismenost, opća kultura i informisanost, kreativnost i sl.* (38%), pa i *kompetencije za komunikaciju i saradnju* (22%).

PITANJE 7.

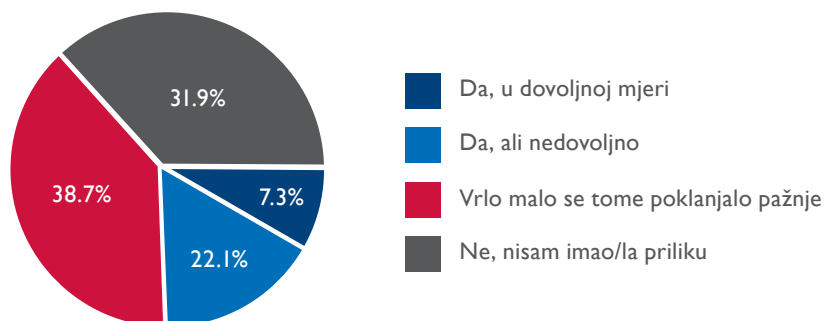
Da li ste se tokom vašeg osnovnog studija imali priliku upoznati sa didaktičko-metodičkim postupcima u podučavanju djece sa poteškoćama u razvoju?

Iz prikazanog grafika jasno se vidi da tek 7% ispitanika smatra da su u dovoljnoj mjeri imali priliku upoznati sa didaktičko-metodičkim postupcima u podučavanju djece sa poteškoćama u razvoju, dok čak 44% ispitanika smatra da uopšte nije imao priliku za to. Nedovoljno ili skoro nikako je odgovor koji je izabralo zbirno oko 49% ispitanika.

PITANJE 8.

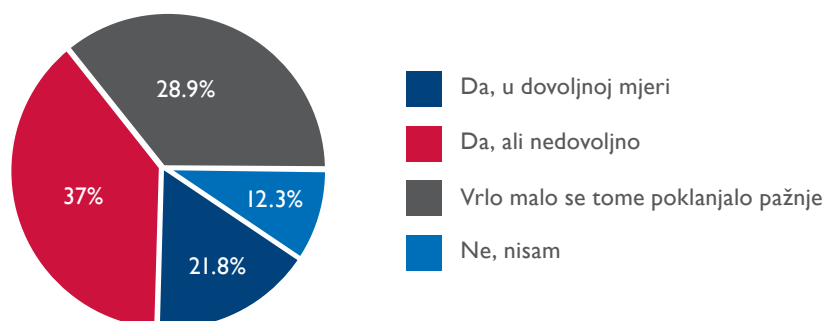
Da li ste tokom osnovnog studija imali priliku upoznati se sa didaktičko-metodičkim postupcima u podučavanju nadarenih učenika?

Slično kao i kod prethodnog pitanja, tek nešto oko 7% ispitanika smatra da su u dovoljnoj mjeri imali priliku upoznati se sa didaktičko-metodičkim postupcima u podučavanju nadarenih učenika. Oko 32% ispitanika smatra da nije imalo priliku za to, dok je nedovoljno, ili skoro nikako izabralo oko 50% ispitanika.

PITANJE 9.

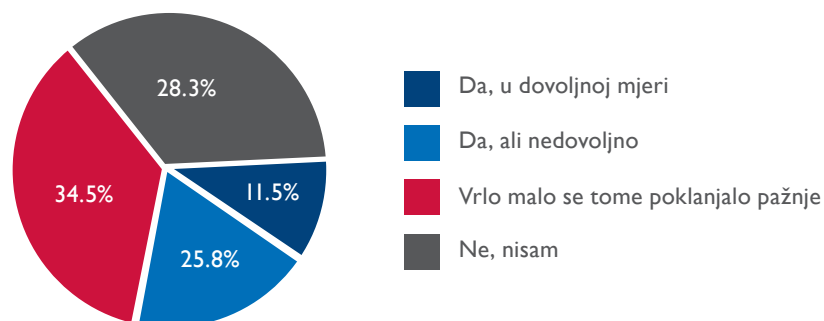
Da li ste tokom osnovnog studija stekli temeljna znanja o praćenju i vrednovanju učeničkih postignuća?

Tek oko 22% ispitanika smatra da su u dovoljnoj mjeri stekli temeljna znanja o praćenju i vrednovanju učeničkih postignuća, dok većina ispitanika smatra da se vrlo malo ili nedovoljno (zbirno 66%) poklanjalo pažnje ovom važnom pitanju. Čak 12% ispitanika smatra da nisu stekli dovoljno znanja o praćenju i vrednovanju učenika.

PITANJE 10.

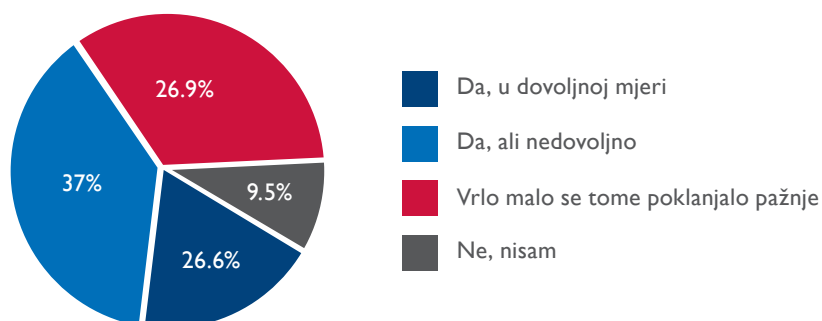
Da li ste tokom osnovnog studija stekli temeljna znanja o mogućnostima razvoja partnerstva porodice, lokalne zajednice i škole kroz odgojno-obrazovni proces vašeg predmeta?

Iz prikazanog grafikona vidi se da je veoma mali broj ispitanika (11.5%) u dovoljnoj mjeri steklo znanja o mogućnostima razvoja partnerstva porodice, lokalne zajednice i škole kroz odgojno-obrazovni proces, dok čak 28% smatra da to nije slučaj. Zbirno, oko 60% ispitanika smatra da se ovom pitanju ili poklanjalo nedovoljno ili vrlo malo pažnje.

PITANJE 11.

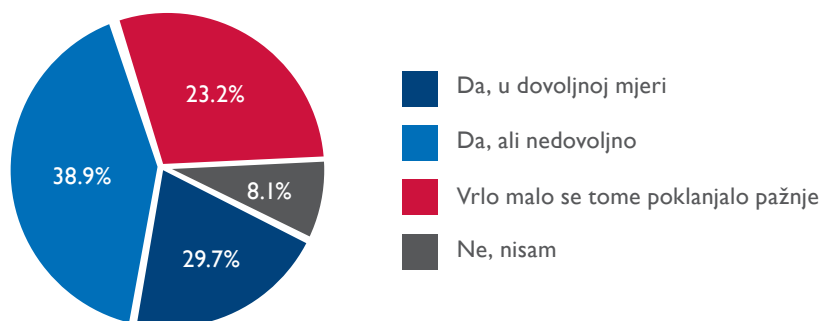
Ako ste nastavnik jednog predmeta (ili jedne grupe predmeta), procijenite da li ste i u kojoj mjeri u toku studija obrađivali poveznice između vašeg predmeta i drugih predmeta?

Tek nešto više od četvrtine ispitanika smatra da je ovom pitanju poklanjano pažnje u dovoljnoj mjeri, dok većina ispitanika smatra da se ovom pitanju poklanjalo ili vrlo malo, ili nedovoljno pažnje.

PITANJE 12.

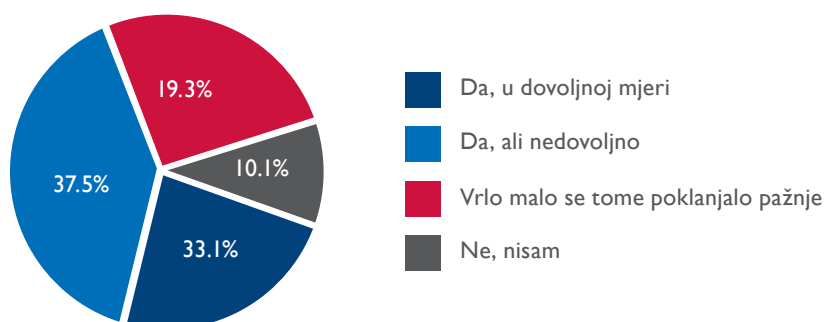
Da li smatrate da ste u okviru studija stekli međupersonalne, refleksivne i vještine istraživanja?

Učesnici su na ovo pitanje u značajnijoj mjeri odgovorili afirmativno. Većina učesnika smatra da su u dovoljnoj ili nedovoljnoj mjeri u toku studija stekli međupersonalne, refleksivne i vještine istraživanja, dok oko 30% ispitanika smatra da se ovome ili vrlo malo ili nikako nije poklanjalo pažnje.

PITANJE 13.

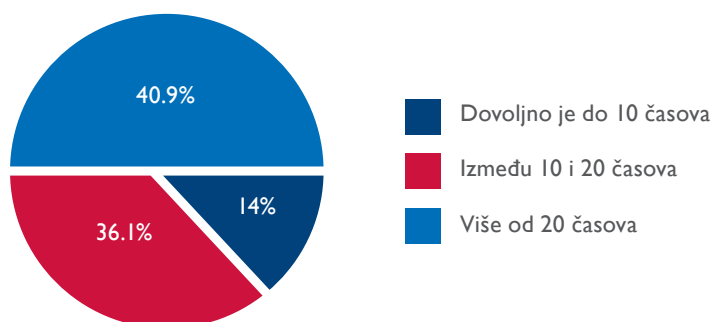
Da li ste u toku studija imali mogućnost da steknete i unaprijedite komunikacione i prezentacione vještine?

Slično kao kod prethodnog pitanja, na ovo pitanje učesnici su u značajnijoj mjeri odgovorili afirmativno.

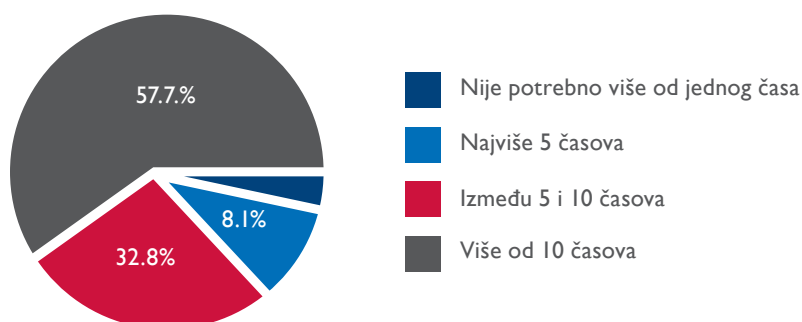
PITANJE 14.

Koliki je optimalan broj časova koje bi student nastavnčkog smjera trebao provesti u učionici, slušajući drugog nastavnika (mentora), u okviru metodičke prakse?

PITANJE 15.

Koliki je optimalan broj časova koje bi student nastavnčkog smjera trebao provesti u učionici, držeći čas, u okviru metodičke prakse?

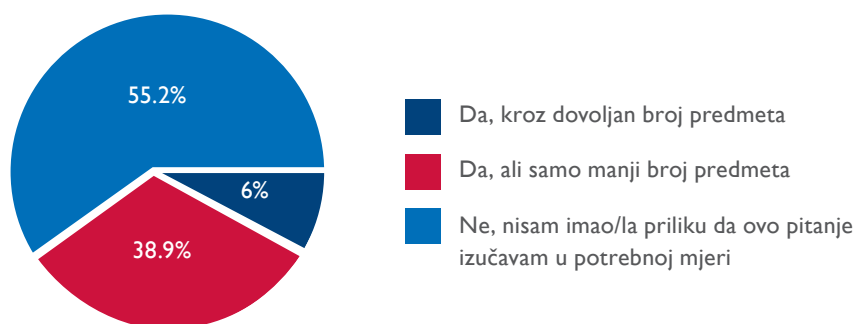

Odgovori na prethodna pitanja otvaraju niz novih pitanja koja se odnose na potrebu da studenti nastavnčkih studija provode puno više vremena u učionicama nego što je to trenutno slučaj. Oko 76% ispitanika smatra da je broj časova koje studenti treba da provedu u učionici slušajući druge nastavnike najmanje 10, dok čak 50% ispitanika smatra da bi taj broj trebao biti veći od 20. Dalje, čak 90% ispitanika smatra da studenti treba da održe minimalno 5 časova, a više od 57% ispitanika smatra da taj broj treba biti više od 10.

Odgovori na ova pitanja ukazuju na potrebu da se preispitaju trenutni programi predmeta u okviru kojih je planirana školska praksa, ali i drugi faktori koji utiču na organizaciju prakse u školama (podrška ministarstva, saradnja sa školama i nastavnicima unutar škola, program za mentore, itd).

PITANJE 16.

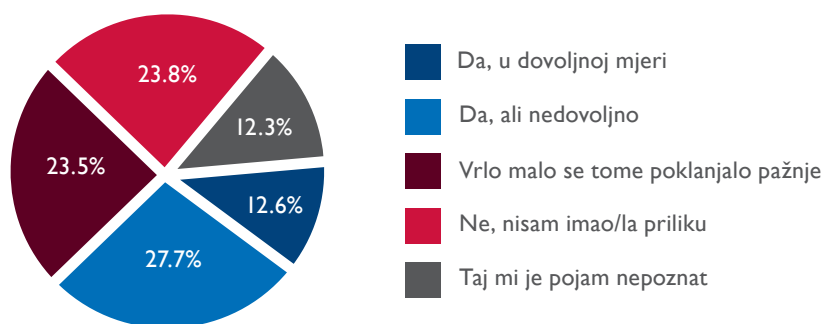
Da li ste se tokom osnovnog studija imali priliku upoznati sa aplikativnim stranama/ mogućnostima izučavanih predmeta, kako u svakodnevnom životu, tako i u različitim sektorima ekonomije?

Čak 55% ispitanika smatra da u toku studija nisu imali priliku upoznati se sa aplikativnim stranama/mogućnostima izučavanih predmeta, kako u svakodnevnom životu, tako i u različitim sektorima ekonomije. Dodatno, oko 39% ispitanika smatra da se samo kroz manji broj predmeta razmatrala posmatrana problematika, dok tek nekih 6% ispitanika smatra da se to radilo kroz dovoljan broj predmeta. Odgovori na ovo pitanje ukazuju na potrebu da se na nastavničkim smjerovima u drastično većoj mjeri naglasak stavlja na praktičnu primjenu izučavanih predmeta.

PITANJE 17.

Da li ste kroz vaš osnovni studij imali priliku sticati znanja, sposobnosti i vještine kako da kod učenika razvijate ključne kompetencije za 21. vijek (KC21)?

Na ovo pitanje tek je nekih 40% ispitanika odgovorilo potvrdno (u dovoljnoj ili nedovoljnoj mjeri), dok oko polovine ispitanika smatra da se tome poklanjalo malo ili nimalo pažnje. Značajan broj ispitanika (nešto preko 12%) je označilo da im pojam kompetencija za 21. vijek uopšte nije ni poznat.

PITANJE 18.

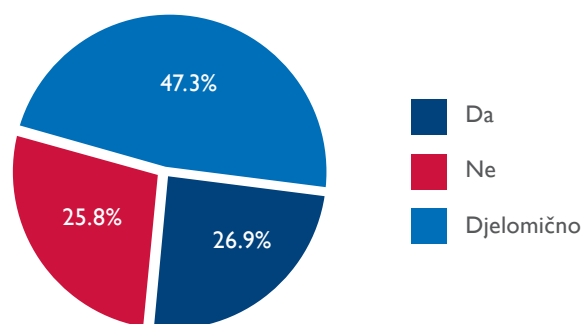
Koji je najveći izazov nastavnika u učionici (odaberite najviše tri odgovora za koje smatrate da su najvažniji)?

IZAZOV	BROJ ODGOVORA	PROCENAT
nedostatak motivacije učenika	220	61.62%
vrednovanje i ocjenjivanje	102	28.57%
neispunjenost ishoda učenja iz prethodnog perioda školovanja (nizak ulazni faktor)	143	40.06%
rad po neadekvatnim NPP-ovima	185	51.82%
nedostatak kvalitetnih udžbenika i drugih nastavnih sredstava	176	49.30%
loša i neradna atmosfera u kolektivu	46	12.89%
veliki broj izostanaka učenika sa nastave	41	11.48%
nedisciplina učenika	74	20.73%

Čak 61% ispitanika smatra da je *nedostatak motivacije učenika* jedan od najvećih izazova u učionici. Pred toga, *rad po neadekvatnim NPP-ovima* i *nedostatak kvalitetnih udžbenika i drugih nastavnih sredstava* su također izazovi koji su prepoznati od većeg broja ispitanika. Ovi podaci ukazuju na važnost reforme obrazovanja i uključivanje onih elemenata učenja i podučavanja koji mogu povećati motivaciju učenika.

PITANJE 19.

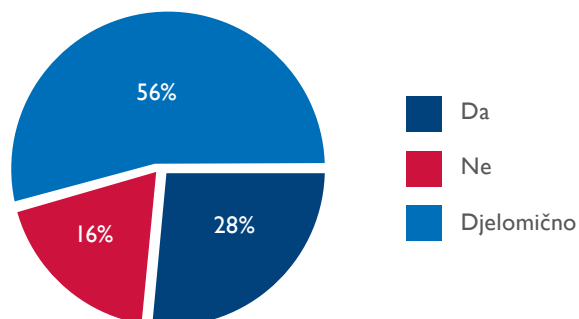
Da li ste tokom dodiplomskog studija upoznati sa standardom zanimanja nastavničke profesije i očekivanjima od vas kao budućih nastavnika?

Odgovori na ovo pitanje ukazuju da je značajan broj nastavnika upoznat sa standardom zanimanja nastavničke profesije i očekivanjima od njih kao budućih nastavnika, dok je, sa druge strane, značajan broj onih koji su suprotnog mišljenja.

PITANJE 20.

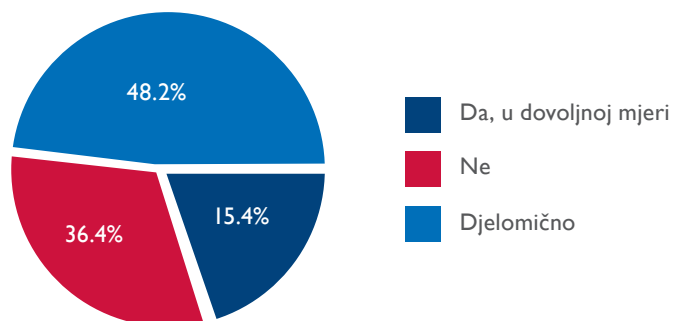
Grupa predmeta za sticanje nastavničkih kompetencija sadržavala je zajedničku jezgru za sva nastavnička zanimanja i ključne komponente u obrazovanju nastavnika.

Odgovori na ovo pitanje ukazuju da je više od polovine ispitanika djelimično upoznato sa zajedničkom jezgrom za sva nastavnička zanimanja i ključnim komponentama u obrazovanju nastavnika.

PITANJE 21.

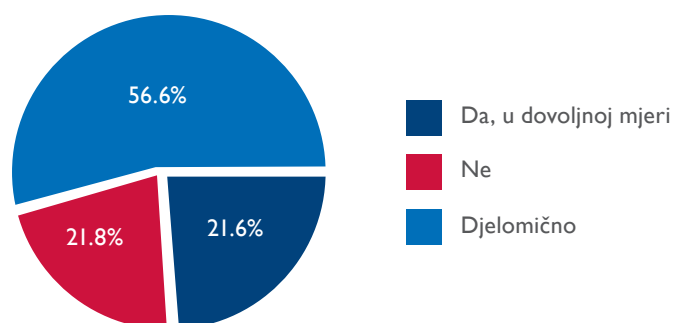
Tokom dodiplomskog studija kroz grupu predmeta za sticanje nastavničkih kompetencija praktično su nam predstavljeni načini praćenja i vrednovanja postignuća učenika.

Sa grafikona se vidi da su skoro polovini učesnika (48%) samo djelimično praktično predstavljeni načini praćenja i vrednovanja postignuća učenika, dok čak 36% učesnika smatra da im načini praćenja i vrednovanja nisu predstavljeni.

PITANJE 22.

Nakon završenog studija imam mogućnost redovnog učestvovanja i praćenja programa stručnog usavršavanja, utemeljenih na analizi potreba, reformskim zahtjevima, analizi postignuća u obrazovanju, itd.

Na osnovu ovog grafikona vidimo da svega 21% ispitanika smatra da u dovoljnoj mjeri imaju mogućnost redovnog učestvovanja i praćenja programa stručnog usavršavanja utemeljenih na analizi potreba, reformskim zahtjevima i analizi postignuća u obrazovanju, dok čak 56% smatra da je to samo djelimično tačno. Oko 22% učesnika smatra da nemaju mogućnost redovnog usavršavanja.

